A°. 1824. N°. 140.

LEYDSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 15 NOVEMBER.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, — bij missive van Z. E. den Heere Staatsraad Gouverneur van Zuid-Holland, in dato den 28 October jl., No. 52, aangeschreven zijnde, om staten te formeren van de huurwaarde der gebouwde eigendommen, binnen deze Stad, over de jaren 1810 tot 1819, ten einde te dienen voor de taxatie der huurwaarde, ter reville en regeling der grondbelasting, —

Roepen dienvolgens bij dezen op, en noodigen uit, alle eigenaars of huurders van gebouwen binnen deze Stad, om de huur-contracten van dezelve, over de jaren 1810 tot 1819, of over een gedeelte van dit tijdvak loopende, in te leveren ter Secretarie dezer Stad, alwaar ter dier einde zal worden gevaceerd, van heden tot en met den 15en December aanstaande, dagelijks van 's voormiddags ten 10, tot 's namiddags ten 1 ure, de Zondagen uitgezonderd.

En daar het wenschelijk is in het belang der grondbezitters, dat om de huur-contracten, van hunne in die jaren verhuurd geweest zijnde panden, over te leggen, alzoo het de bedoeling is der administratie, om de ongelijkheden van de tegenwoordige grondbelasting op de gebouwden eigendommen te doen ophouden; vermanen Burgemeester en Wethouders voornoemd, een ieglijk dien het aangaat, om door gene prompte inlevering van de bedoelde huur-contracten, hun in de gelegenheid te stellen aan de voorgemelde stukken de vereischte volledigheid te geven, en daardoor voor te komen de eventuele schade, die uit verzuim of onwilligheid zoude kunnen voortvloeijen.

Aldus gedaan en gepubliceerd bij H. H. Burgemeester en Wethouders der Stad Leyden, op den 11. November 1824.

J. G. DE MEY.
Ter ordonnantie van dezelve,
P. A. DU PUI.

RUSLAND.

ODESSA den 26 October. De tijdingen der belangrijke gebeurtenissen, welke in de nabijheid van Mitylene zijn voorgevallen, worden in rapporten van onderscheidene Consuls, van Konstantinopolen den 20 dezer, bevestigd. In die rapporten wordt niet alleen gesproken van de maatregelen, welke de turksche vloot in den nacht van den 6den op den 7den October geleden heeft, maar de derzelve wordt ook verzekerd dat een groot gedeelte dier Vloot in den daarop volgenden nacht geheel verbrand of vernield, en het overschot van de Egyptische vloot den volgenden dag herzelfde lot heeft ondergaan. Het lot van den Kapitan-Pacha was nog onbekend; alleen wist men dat hij zich niet aan boord bevond van zijn schip, hetwelk in de Dardanellen was terug gekeerd; sommigen geloofden dat hij omgekomen was; anderen dat hij zich zelven om 't leven had gebragt; eindelijk vermeenden weder anderen dat hij *incognito* in de hoofdstad van Turkije was aangekomen.

De tijdingen van de krijgsverrigtingen te land waren even ongunstig. Omer Vrione van Janina was, na zich onderworpen te hebben, naar Arta gemarcheerd, en door Maurocordato geslagen. Een ander corps dat naar Athene was getrokken, had hetzelfde lot ondergaan, en het leger van den Seraskier Derwisch Pacha had bij Zeituny eene volmaakte nederlaag geleden. Benige vlugtelingen hebben in Saloniki en Konstantinopolen schrik en ontsteltenis verspreid. Het Grieksch bestuur schijnt ditmaal van de behaalde voordeelen met ernst en goed overleg gebruik te willen maken.

Lord Strangford had het diplomatiek corps zijn vertrek aangekondigd, en den Heer Turner als zaakgelastigde voorgesteld; kort te voren had hij onderhandelingen aangevangen, om aan Denemarken de vrije vaart op de zwarte zee te bezorgen.

Het berigt wegens de ontruiming van Moldavie hetwelk men verwachtte, is nog niet aangekomen, dien volgens behoud de russische Staatsraad Minciaki zijnen post, en heeft zijne hoedanigheid als gemagtigde van Rusland bij de Porte nog niet ontwikkeld.

DUITSCHLAND.

AUGSBURG den 11 November. Verscheide regeringen in het noorden van Duitschland, houden zich thans bezig met al hetgeen tot verlevendiging van den handel met vreemde landen kan dienen. Vooral in Pruissen worden de zoodige maatregelen genomen, om dat doel te bereiken. De generale directie van den Zeehandel heeft in de aanzienlijkste steden dier monarchie handel-kantoren opgerigt, die voor de expeditie en den verkoop van inlandsche produkten naar buitenlands, vooral naar de Oost en West-Indien en Noord en Zuid-Amerika, te zorgen. Het voornaamste dier kantoren zal te Stettin, in Pommeren, opgerigt en door het Gouvernement met een fonds van zes millioenen francs begiftigd worden.

Alle brieven uit Rusland, maken melding van strengte maatregelen, welke tegen den invoer der verbodene waren genomen zijn. Eene groote hoeveelheid goederen, ter linie te Archangel gevonden, zijn aldaar onmiddelijk verbeurd verklaard.

In de duitsche havens van de noord-zee worde de quarantaine ten opzichte van koopvaardij-schepen, uit de Havana en andere havens van Noord-Amerika komende, waar de geele koorts hare verwoestingen aanligt, streng gehandhaafd. Op de kusten van Hannover zijn ook nieuwe instructien ten dien opzichte genomen.

De brieven van Italien spreken van op handen zijnde groote veranderingen, onder de hooge Staatsbeambten van het Hof van Rome, en verzekeren dat de kardinaal Secretaris van Staat en verscheide andere Kardinalen, welke de aanzienlijkste ambten bekleden, hun ontslag verzoeken. Algemeen wordt de Kardinaal Spina, Legaat te Bologna, als Secretaris van Staat gedoodverwt. Het schijnt dat ook verscheide nieuwe Stedehouders zullen benoemd worden.

Het Amerikaansch Eskader, dat tot hiertoe op de reede van Palermo gelegen heeft, is van daar vertrokken. Drie oorlogschepen, een gedeelte van dat eskader uitmakende, loopen onmiddelijk naar New-York terug en zullen door drie andere Amerikaansche oorlogsschepen vervangen worden.

Men spreekt van de naderkomst van een Amerikaansch Agent te Livorno; die zich met eene zendig voor het central Grieksch Gouvernement naar Napoli di Romania moet begeven.

Men zegt dat thans tusschen de Engelschen en Grieken eene zeer goede verstandhouding heerscht, en dat de laatsten eene menigte kruisgeschoeden en kanonnen van de eersten bekomen hebben.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 16 November. Het Parlement zal, gelijk men thans met genoegzame zekerheid verneemt, in de eerste dagen van Februarij byeenkomen.

Eergisteren ochtend tusschen drie en vier uren, is er ten huize van den Koopman Bond, te Limehouse, een vreeselijke brand uitgebarsten, welke zoo spoedig de overhand nam, dat verscheiden belendende huizen, waaronder dat van een olie-koper in de asch gelegd zijn. Onmogelijk is het, een juist denkbeeld te vormen van de verwarring, welke bij den brand heerschte. Men zegt dat dezelve ontstaan is door eene vonk, die achter het kantoor gevallen was, op het oogenblik dat de Heer Bond zijne winkel sloot. Vele lieden hebben daarbij hun geheel vermogen verloren, en zien dag met veel moeite hun leven gered.

Gisteren avond, omtrent elf uren, ontstond er een niet minder hevige brand in de Bedden-fabrijk van de Heeren Wilkinson en Zoon, aan de zuidzijde van Ludgate Hill, waar door, binnen zeer weinige oogenblikken, deze zoo uitgestrekte werkplaats geheel een prooi der vlammen werd, benevens een daar achter staande Glas-fabrijk en de groote pakhuizen van een Wijnkooper; te elf uren stond de geheele plaats, Evangelis-Court genaamd, in den brand; te twaalf uren was men zeker van de verwoesting daarbij te kunnen bepalen, en te één uur stortte de massa van brandende gebouwen in. De schade is bijna onberekenbaar, daar zeer vele lieden hier door van hunne middelen van bestaan beroofd zijn; doch gelukkiglijk is niemand bij dezen ramp omgekomen.

De Zuid-Amerikaansche Fondsen zijn heden bijna twee per cent gerezen, ten gevolge van gunstige berigten, uit Peru over Jamaika ontvangen, die als officieel verzekeren, dat er een gevecht tusschen Bolivar en Canterac, op den 6 Augustus, in de vlakte van Junin, heeft plaats gehad, waarin de eerste eene volkomene overwinning bevochten heeft. Zie hier het verhaal van deze gebeurtenis:

"Beide legers waren eenige dagen lang elkander opgezocht, toen Bolivar eene voordeelige positie nam, en Canterac hierop naar Pasco terug trok; Bolivar volgde hem, deed zijne ruiterij met geforceerde marschen voortrukken, en trof hem in de bovengenoemde vlakte met zijn leger aan. De positie der Koninklijke troepen was beter, dan Bolivar gewicht had, en de zijne was er van zeer gunstig te wezen, daar zijne Infanterie een groot end weegs achter gebleven was. Zoodra hij in de vlakte verscheen, veld zijne Ruiterij, aan wier hoofd hij stond, en die door den Generaal Necochea gelijktijdig werd, door Canterac aangevallen, die ook zijne Ruiters in persoon aanvoerde. De schok van den aanval was zeer hevig, en na lang vechten, met afwisselenden kans, geraakten de troepen van

(Het vervolg op de Kant van deze bode.)

Canterac, hoewel sterker in getal en beter uitgerust, dan de anderen, in wanorde, en werden terug gedreven tot op eene Infanterie, die gedurende het gevecht aan den rivier gelegen, en toen overhaast naar Junin vlugtte. De ruiterij van Canterac twee honderd vijf en dertig dooden op het veld gevonden werden, waaronder vier officieren, veel gewond en een groot getal verstrooid zijn. Ook waren den volgenden dag honderd paarden aan eene menige kruisgeschoeden in handen gevallen. Canterac zelf, met de overige ruiterij, den vijand de vlugt met een derde minder Ruiters, dan waarmede hij des morgens begonnen had, in Bolivar's, Jeger Corps van Junin, te zullen bereiken."

Over Kiamp-York heeft men geen zekere berigten, dan dat zij is afgekondigd, van krachten; maar, ten gunste der straffen bij het voorgaande artikel bepaald, zullen dezelve niet de gepasseerde zijn, dan na zes maanden, met bevrijding tot de Koloniale die, krachtens de wet van den 14 October 1. l. herroepelijk de koloniale dienst verlaten hebben. Z. M. gebieden vervolgens, ten raad van Ministers, welke reden men zich gedurig heeft.

Men heeft hedige vesten buitengeboden weg brieven van Madrid ontvangen tot den 11 dezer, volgens welke eene handsche verandering in het spaansche ministerie over- gedoelijk te gaan. De Heer Zarzosa de eenige bijgevoegde minister zijnde, is gevolg die verwijdering het gevolg was van nieuwe bepalingen tot vereenigung der bezettingen; en zoo dezelve uit het Portugees ontsproot, zou die minister tot en die van Marina wegzenden worden, en de Heer

PARIJS, den 26 November. Gisteren was de plaats

Z. M., een uitzonder gehoor verleend aan Lord Grosvenor, Ambassadeur van Engeland. De publieke audientie, waarin Z. Exc. Zijne geloofsbrieven moet overhandigde, had eergisteren den zwaren rouw van het Hof plaats van den 14 October l. l. herroepelijk de koloniale dienst verlaten hebben. Z. M. gebieden vervolgens, ten raad van Ministers, welke reden men zich gedurig heeft.

Men heeft hedige vesten buitengeboden weg brieven van Madrid ontvangen tot den 11 dezer, volgens welke eene handsche verandering in het spaansche ministerie over- gedoelijk te gaan. De Heer Zarzosa de eenige bijgevoegde minister zijnde, is gevolg die verwijdering het gevolg was van nieuwe bepalingen tot vereenigung der bezettingen; en zoo dezelve uit het Portugees ontsproot, zou die minister tot en die van Marina wegzenden worden, en de Heer

(Het vervolg op de Kant van deze bode.)

PARIJS, den 26 November. Gisteren was de plaats

MENGELINGEN.

ODYSSEUS.

Ulysses, gewoonlijk *Odysseus* genoemd, is de Zoon van een voormalig Bevelhebber van een gewapend volk, het welk, sedert lang het juk van den Grooten Heer afgeworpen had, en geene andere wetten verhiedigt, dan die, welke deszelfs veiligheid en belang hun voorschrijven, en dat alzoo de heiligste regten vertapt om deszelfs hebzucht te bevredigen. *Odysseus* trad, reeds vroeg, in den dienst van *Ali Pacha* en was zijn Page. In zijn jeugd munete hij in het rennen niet, hij kon sneller loopen, dan een galloppeerend paard. Tegenwoordig, schoon hij reeds veertig jaren tek, is hij nog zeer snel ter been. *Ali Pacha* droeg hem, aanvankelijk, het bevel over een regiment *Albaneezers* op, en vervolgens de verdediging van *Phocis* tegen de roovers op den *Parnassus*, welke dikwijls derwaarts uitvallen deden. Deze paar was zeer winzuchtig, want hij stelde de inwoners bijna even hoog op brandschatting, als de roovers deden, tegen welke hij hen meest beschermen. Hij werd nog meer bevoorzegt. *Ali Pacha* gaf hem eene Vrouw uit zijne Harem tot Gemalinne, benevens eene huwelijksgift van 200,000 piasters, welke de inwoners van *Livadie* moesten betalen. *Odysseus* was te *Phocis*, toen zijn Meester, *Ali Pacha*, door de troepen van den Grooten Heer aangetast en overwonnen werd. Hij stond aan de spits van *Livadie*, toen Griekenland in opstand kwam. Spoedig koos hij partij voor de vrijheid, doch eenen vrij langen tijd met weinig ernst, tot dat de *Athenienzers*, welke *Akropolis* bemagtigd hadden, hem, als hunnen veldheer, verkozen en *Athene* inleidden. De *Albaneezers* wilde het bevel over het Citadeljaan *Ypsilanti*, niet toestaan, welke bovendien ook weinig achting genoot: zij trokken, boven hem, tenen man voor, wiens naam en dapperheid reeds beroemd was. *Odysseus* kwam spoedig te *Athene*: zijne roem ging hem voor: twee honderd soldaten vergezelden hem: hij werd, met uitzondering, door de poort van het Citadel werd voor hem geopend: hij voerde de bezetting binnen, en, nadat hij zijn krijgsvolk sterk vermeerderd had, werd hij alleenheerscher van het *Akropolis*. Zijne heerschappij strekt zich, tegenwoordig, nu van *Attika* tot op de grenzen van *Thessalie*. *Odysseus* heeft geenen staatkundigen invloed op *Morea* en staat bijna geheel niet in eenige betrekking met de provisionele Regering van Griekenland, welke hem echter hoog acht en zijnen moed waardeert. *Odysseus* regeert *Attika*, *Beotien* en *Phocis* zeer heerschzuchtig, zonder eenige verantwoordelijkheid. Wanneer hij *Attika* verlaat, draagt hij zijn bewind op aan zijnen Luitenant Gouverneur, welke overigens, zoo wel als zijne Officieren, geene bezoldiging ontvangt, maar zich met de buitengewone geschenken zijns Heeren vergenoegen moet. Het eiland *Zante* is de Residentie van zijne Familie, welke hij zelden bezoekt, en waar hij zijne Moeder, de Gravinn *Tzimovelli* een behoorlijk onderhoud heeft, verschaft. De geheele Athenische Akropolis, met zijne Citadel, is zijn eigendom, en hij geeft de Heer *van Timowski* het bevel over het weinig bekende Citadel *Chalcis* op het vaste land.

Volgens den gelovigen Griekschen aanhang, zoo wel als van het geen hij, gedurende zijn verblijf te Athene, van de Geleerden aldaar vernam, is *Odysseus* een afstammeling van *Confucius* en de *Boeddhisten*. De *Taoisten*, behalven van den onden Godsdienst der Chineezen, zijn noch onder de eene, noch onder de andere van deze benamingen begrepen, en het schijnt, dat zij van den Apostel dezer belangrijke Redevoering vergeten zijn.

Volgens den gelovigen der Geleerden noch aan God, noch aan een toekomstig leven. De godsdienst neemen het Heelal, als een toekomstig leven. De godsdienst neemen het Heelal, als een zelfverhelijking aan, en stellen, dat de menschen, volgens hunne daden op deze wereld, in eenen volmaakteren staat zullen verplaatst, en gedeeltelijk tot den rang van Goden verheven worden. De vrolijkheid van deze Geleerden is in de heftigste mate opmerkelijk. Het minste *Woordje* van *Confucius* opmerkelijk. Het minste *Woordje* van *Confucius* opmerkelijk. Het minste *Woordje* van *Confucius*

dat, de grootste *Dictionnaire* van *Kang-hi* te vervalschen, zoo antwoordde hij, dat dit werk zeer wijdloopig en ongeschikt was: dat hij daar uit alleen een uittreksel had gemaakt, het welk gemakkelijk te behandelen en niet zoo kostbaar is. — Op de vraag, hoe hij de stoutheid durst nemen, om, in de Voorrede van zijn Werk, de kleine namen van den Keizer der heerschende Dynastie af te schrijven, zeî hij tot antwoord: „Ik weet, dat zulks met de wetten strijdig is, de kleine namen van den Keizer uit te spreken: doch ik haal dezelve slechts aan, om den aan jonge lieden te leeren kennen, op dat zij niet in gevaar zouden komen, uit onkunde, dezelve te bezigen. Ik heb u thans mijne zwijging bekend, en zal bij eenen nieuwen druk van mijn Werk, het geen niet goed is, weglaten." — Op de vraag: hoe hij op het denkbeeld gekomen was, van *Whang-ie* af te stammen? zeide hij: „het was eene ijdelheid, die mij in het hoofd kwam. Ik wilde de menschen doen geloven, dat ik iets was." Volgens de gestrigheid van de Wetten des Rijks — (waren de Regters in hun oordeel voort) — is deze misdaad, gestreng, te straffen. Derhalve zal de misdadiger in stukken gehouwen, zijne bezittingen zullen verbeurd verklaard, zijne Kinderen en bloedverwanten, welke boven de zestien jaren oud zijn, zullen ter dood gebragt, zijne vrouwen echter en bezitten en zijne kinderen onder de zestien jaren, zullen gebannen, en als slaven en slavinnen eigen aan eenen Grooten des Rijks overgeleverd worden.

De oppermagtige Alleenheerscher was echter zoo genadig, de gestrengheid van dit vonnis, bij een Edikt, te verzachten, waar in gezegd wordt: „Ik verleen genade aan *Whang-ie-hien* met opzigt tot de wijze van zijn vonnis. Hij zal niet in stukken gehouwen, maar hem zal het hoofd afgehouwen worden. Ik schenk vergiffenis aan zijne bloedverwanten. Wat zijne zonen betreft: zij zullen tot de groote strafoefening over eenige maanden opgehouden worden. Omtrent de overigen zal het vonnis worden voltrokken. Dit is mijn wil en mijn vergenoegen."

Chinesche Staats-verordening.

Ching, Keizerlijke Raad en gevolmagtigde Officier tot de organisering der armee in *Canton*, heeft eene uitvoerige verordening voor de laatste Provincie daargesteld, in de inleiding tot dit zijne vorige veeljarige diensten op en zegt onder anderen: „Vrouwen, voorbeeldige echtgenooten, vermaken; leeraars, enz. die zich in deugd en op het zigtbaarste onderscheiden, om de uitmuntende belangen met geestige zorgvuldigheid, als of zij mijne eigene waren, te behartigen, en door de belosten der armee, als voor de mijne, te zorgen."

Het Edikt zelf is gesplitst in vier afdeelingen. De *eerste* bevat aanmoedigingen, om alles aan te wenden, ten einde zich gezonde levensmiddelen te verschaffen: om, te dien einde, (1) ten behoeve van den Landbouw en de bevolking van de stad *Canton* van de nabijgelegene bergen het water derwaarts te leiden, (2) boomen aan te kweken, (3) zich op de veeteelt toe te leggen, (4) de menschlievendheid en weldadigheid te beoefenen, den landman te vereeren. — De *tweede* afdeeling is de merkwaardigste en kon zelfs, in Europa, aan vele Instellingen tot voorbeeld dienen. Zij luidt dus:

„Instellingen van onderwijs moeten ingevoerd en behoorlijk beschermd worden.

1. Kinderlijke liefde en gehoorzaamheid moet aan de jeugd ingeprent worden. De natuur heeft ons allen geleerden, landlieden, dagloonèrs, Kooplieden, een gevoel ingeschapen, het welk uit vier trouwen, als even zoo vele deugden, ontstaat: *kinderlijke pligt, broederlijke saamgezindheid, trouw, oprechtheid.*

2. De talenten moeten ontwikkeld worden. De School is de eigenlijke plaats, in welke de talenten opgewekt, aangekweekt en groeiend moeten worden. Daarom zijn de scholen van het hoogste belang. Mijne bedoeling is, om in de armoedigste plaatsen, openbare scholen op te rigten. De districten *Fo* zullen door, *Shih-lo-hsien* tot, *Ien* toe, en elk redelijk onderzaat, naar mate van zijn vermogen opbrengen, het eerste met een goed voorbeeld voorgaan, en dan door den gaarden op het land aanmoedigen, om ook door inschrijvingen bij te dragen en scholen te vestigen.

3. De grijsheid moet men eerbiedigen.

4. De rijken moeten de steun der armen zijn, hen besturen en onderwijzen.

5. Rijken, welke hunne schatten door erfenis verkregen hebben, zullen zich hunne armoedige bloedverwanten moeten aantrekken.

6. De armen moeten niet vergeten, dat de armoede, zoo wel als de rijkdom van God komt; daarom met hun lot te vreden zijn, en hetzelve alzoo pogen te verbeteren.

7. Kooplieden moeten zich, in alles, als regtschapen en eerlijke mannen gedragen.

8. De moeders moeten opgeleid worden, om hare kinderen behoorlijk op te voeden, want de eerste opvoeding wordt eene tweede natuur.

9. Dewijl het vrouwelijke geslacht niet leert lezen, zoo moeten huisvaders en echtgenooten hunne dochters en vrouwen een onderwijs geven, waar op de welvaart of het onheil van het gezin rust. De vrouwelijke hoofdpligten zijn de volgende: zich aan den wil des Vaders en der Echtgenoots te onderwerpen en hen te eeren, met hare broeders en zusters eensgezind te leven, hare dochters tot bekwame en arbeidzame vrouwen te vormen en de tafel voor het gezin te verzorgen. Hebben de grondstellingen van zedelijkheid en deugd eenmaal wortelen geschoten, dan zullen zij kuisch leven, goede huisvrouwen, waardige moeders en de roem des Hemels zijn: dan zullen hare deugden weder een steun hebben, die vast staat, en door het gezin niet onteerd noch rampzalig kan gemaakt worden."

In de *derde* afdeeling wendt de Schrijver zich tot de Regering. Hij geeft zeven voorschriften.

1. Verzacht den rampspoed der genen, welke deugdzaam handelen, en beloont hen.

2. Vereert de kinderlijke liefde.

3. Hebt eerbied voor grijsaards.

4. Begunstigt verdienstelijke menschen en stelt hen den volke tot voorbeelden voor.

5. Vereert allen, welke een goed en mededogend hart bezitten.

6. Prijst een regtschapen en menschlievend gedrag bij de oudsten in steden en dorpen, en moedigt hen aan, om daar in te volharden.

7. Geeft geruststellenden zoodanig gezin, het welk door de beoefening van huiselijke deugden uitmunt.

De vierde afdeeling behelst de volgende verordeningen.

1. Het spel moet verboden worden.

2. De in *Canton* zoo zeer gemeene zelfmoorden behooren voorgekomen te worden.

3. Vervolgt de dieven en misdadigers, welke zich, tusschen de bergen, in de omstreken der stad verschuilen, neemt hen gevangen en straft hen.

4. Regtsgeleerden stichten onenigheden, veroorzaken huiselijke haten, verleiden tot regtsgedingen, en brengen door duizende uitvindingen en uitvlugten het zoo verre, dat de schuldige zegepraalt. Het volk moet hen niet vertrouwen, en wachte zich voor hun.

5. Benerkt die booswichten, welke tegen hunne onderdanen opstaan en tegen hunne broeders misdadig handelen.

6. Neemt die handelingen gevangen, welke zich in beiden vergrijpen, en alsdan strengere straf

7. Leidt roovers en zwervers gevangen, welke de scharen der naburige zijn, dagen gewapende opstanden, en overal gelegenheid zoeken, ongelukkigen te bezweren en zwakken te beleedigen.

„Worden," zegt de schrijver eindelijk, „de hier van mij gegevene voorschriften slechts gedeeltelijk opgekomen, zoo zal rust en vrede onder den volke heerschen: komt men dezelven geheel volkomen na, dan zouden de openbare zeden volmaakt weder hersteld worden. Te begeer, dat onze magistraten, de edelen, het volk, deze verordening niet als eene bloote, doellooze en onbepaalde redevoering of formuliek beschouwen, maar dat zij dezelve met ernst aannemen, als de opregte uitdrukking van mijn wil en mijne gevoelens aanmerken en beschouwen, den zullen de goede gevolgen deelen, langdurigen zijn zich openbaren en mijne verwachtingen vervuld worden."

Het tweede jaar, den achtsten dag van de elfde maand.

(geteekend) TAOU KWANG.

De grootste vraag van den dag, een kenteken van het karakter der onderscheidene volkeren.

„Veel dingen moeten weinig of niets beteekenen, voor den opmerker is alles van belang. Reeds de gewone vraag naar iemands gezondheid, onder de verschillende natien, heeft zijn karakteristiek. Wanneer men den Hollander hoort vragen: *hoe vaart gij?* — de Engelschman: *wat doet gij?* — de Spanjaard: *hoe staat gij?* — de Franschman: *hoe draagt gij u?* — dan erkent men dadelijk in den eersten een zeeman, in den tweeden een werkzaam en rusteloos spekulerend mensch, in den derden een, gelijk een pauw tredenden, trotschaard: en in den vierden, een vriendenmensje, die het uitwendige boven alles schat. De Duitscher verloochent zijne verwantschap met de Engelschen niet, wanneer hij vraagt: *hoe maakt gij het?* vermits men hem, die zegt: *hoe bevindt gij u?* of: *hoe is het met den staat uwer gezondheid?* ook voor een Geneesheer, of een ingebeelden Ziekenzoeker kunnen houden, die bij de gehoele wereld naar derzelver toestand onderzoekt.

Let vervolg op de kant van dese Blade.

Een Schoolmeester, welke, in alle gevallen, de kinderen den vorm der aarde gehepeld aanbrengt, en de kinderen den vorm der aarde gehepeld aanbrengt, dewijl, zoo als dezelve door de geleerden vastgesteld is, de Schoolmeester wilde meer, gebruikte daar toe dikwijls zijne zoete Thee-kopjes, en zeide dus: „Zie, kinderen, zijne zoete Thee-kopjes zijn ook rond, zoo als de geheele aarde, en zoo als dezelve door de geleerden vastgesteld is." Des ranzigen Schoolmeesters Thee-kopjes waren dikwijls de meest aanzienlijke." Des ranzigen Schoolmeesters Thee-kopjes waren dikwijls de meest een vierkante schikdoos. — Toen eens de School-opziener examen hield over de doopsgezinde, en hij de overvragen, dat hij met *Oliver* in geene verhandeling stond, wilde hij, dat de Kwajongens dit stuk nog eens zoo behielden. Deze deed het dadelijk. Want is nu het geldstuk? zeide *Napoleon*. Onder Uwer Majesteits hoofd, zeide *Oliver*. Hoe kunt gij dat weten? vroeg *Napoleon*. Dat is zeer gemakkelijk, antwoordde *Oliver*, want het staat er op. Dit was voor den Monarch te veel, hij gaf *Oliver* een vrijbrief, en liet hem gaan.

De Barbarsche Gouverneur *Oliver* moest eens voor *Napoleon* zijne kunst vertoonen. Onder anderen liep hij een stuk geld, het geen vooral geschiedde, toen hij bij *Napoleon* voorbij ging. Wat was dat? — Is dat soms van den Munt-schelk *Brons*, was het antwoord. Dit was onwaar. Hij liep nogmaals, en wierp toen het geld, met een vaart van de Keizer zeide: *en Majesteit loopt er mede*. De Keizer wierp dan over verlegen, en gaf den Kwajongen een vierkante schikdoos. — Toen eens de School-opziener examen hield over de doopsgezinde, en hij de overvragen, dat hij met *Oliver* in geene verhandeling stond, wilde hij, dat de Kwajongens dit stuk nog eens zoo behielden. Deze deed het dadelijk. Want is nu het geldstuk? vroeg *Napoleon*. Onder Uwer Majesteits hoofd, zeide *Oliver*. Hoe kunt gij dat weten? vroeg *Napoleon*. Dat is zeer gemakkelijk, antwoordde *Oliver*, want het staat er op. Dit was voor den Monarch te veel, hij gaf *Oliver* een vrijbrief, en liet hem gaan.

De Barbarsche Gouverneur *Oliver* moest eens voor *Napoleon* zijne kunst vertoonen. Onder anderen liep hij een stuk geld, het geen vooral geschiedde, toen hij bij *Napoleon* voorbij ging. Wat was dat? — Is dat soms van den Munt-schelk *Brons*, was het antwoord. Dit was onwaar. Hij liep nogmaals, en wierp toen het geld, met een vaart van de Keizer zeide: *en Majesteit loopt er mede*. De Keizer wierp dan over verlegen, en gaf den Kwajongen een vierkante schikdoos. — Toen eens de School-opziener examen hield over de doopsgezinde, en hij de overvragen, dat hij met *Oliver* in geene verhandeling stond, wilde hij, dat de Kwajongens dit stuk nog eens zoo behielden. Deze deed het dadelijk. Want is nu het geldstuk? vroeg *Napoleon*. Onder Uwer Majesteits hoofd, zeide *Oliver*. Hoe kunt gij dat weten? vroeg *Napoleon*. Dat is zeer gemakkelijk, antwoordde *Oliver*, want het staat er op. Dit was voor den Monarch te veel, hij gaf *Oliver* een vrijbrief, en liet hem gaan.

Een Heer in *Middelburgh* uitkomende Tijdschriften, genaamd: *Zeeuwsch Kruis*, wordt in het Grieksch, Latijn, Hebreeuw, Engelsch, Fransch en Hollandsch gedrukt.

De wereld Philadelphia.

De beroemde Gocheler *Oliver* moest eens voor *Napoleon* zijne kunst vertoonen. Onder anderen liep hij een stuk geld, het geen vooral geschiedde, toen hij bij *Napoleon* voorbij ging. Wat was dat? — Is dat soms van den Munt-schelk *Brons*, was het antwoord. Dit was onwaar. Hij liep nogmaals, en wierp toen het geld, met een vaart van de Keizer zeide: *en Majesteit loopt er mede*. De Keizer wierp dan over verlegen, en gaf den Kwajongen een vierkante schikdoos. — Toen eens de School-opziener examen hield over de doopsgezinde, en hij de overvragen, dat hij met *Oliver* in geene verhandeling stond, wilde hij, dat de Kwajongens dit stuk nog eens zoo behielden. Deze deed het dadelijk. Want is nu het geldstuk? vroeg *Napoleon*. Onder Uwer Majesteits hoofd, zeide *Oliver*. Hoe kunt gij dat weten? vroeg *Napoleon*. Dat is zeer gemakkelijk, antwoordde *Oliver*, want het staat er op. Dit was voor den Monarch te veel, hij gaf *Oliver* een vrijbrief, en liet hem gaan.

De Barbarsche Gouverneur *Oliver* moest eens voor *Napoleon* zijne kunst vertoonen. Onder anderen liep hij een stuk geld, het geen vooral geschiedde, toen hij bij *Napoleon* voorbij ging. Wat was dat? — Is dat soms van den Munt-schelk *Brons*, was het antwoord. Dit was onwaar. Hij liep nogmaals, en wierp toen het geld, met een vaart van de Keizer zeide: *en Majesteit loopt er mede*. De Keizer wierp dan over verlegen, en gaf den Kwajongen een vierkante schikdoos. — Toen eens de School-opziener examen hield over de doopsgezinde, en hij de overvragen, dat hij met *Oliver* in geene verhandeling stond, wilde hij, dat de Kwajongens dit stuk nog eens zoo behielden. Deze deed het dadelijk. Want is nu het geldstuk? vroeg *Napoleon*. Onder Uwer Majesteits hoofd, zeide *Oliver*. Hoe kunt gij dat weten? vroeg *Napoleon*. Dat is zeer gemakkelijk, antwoordde *Oliver*, want het staat er op. Dit was voor den Monarch te veel, hij gaf *Oliver* een vrijbrief, en liet hem gaan.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Morgen Dingsdag den 23. November.

BEROUW EN VOLDOENING, OP DE GEVONDENE BRIEVENTASCH, zeer beroemd Duitsch *Familie-tafereel*, naar het Hoogduitsch. Nooit alhier vertoond. Gevolgd van: DE SCHOENLAPPER EN DE RENTENIER, *Blijspel* met *Zang*, naar het Fransch.

*** De Ondergeteekende betuigt bij deze, aan zijne talrijke betrekkingen zijnen welmeenenden dank voor de vriendelijke belangstelling ter gelegenheid der bevalling van zijne Echtgenoote: verzoekende hen, deze in plaats van tegenbezoek te willen aannemen.

LEIDEN den 21 November 1824.

Prof. H. W. TYDEMAN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam den 20sten November 1824.

Holland, Werkelijke Schuld . . .	2½ pCt.	*f* 58	a 58⅛
——— Rest. Uitgestelde ditó		1⅝	a 1¾
——— Kans-Billetten		51½	a 51¾
——— Amortisatie-Syndicaat .	4½ ———	99	a 99⅛
——— Domein Losrenten . . .	2½ ———	86⅜	a 87
——— Loten vóór ditó, het Stel . . .		88½	a 89
——— Handel-Maatschappij . .	4½ pCt.	100½	a 101
Frankrijk, Tiers Consolidés . .	5 ———	101½	a 102
Rusland, bij *Hope en Comp.* . .	4 ———	102	a 102½
——— Inschrijv. op 's Grootb.	6 ———	50½	a 51
Pruisen, Obl. Neg. Londen, . .	4 ———	107½	a 108
——— Ditó in Londen van 1822 .	5 ———	107	a 107½
Spanje, Obl. bij *Hope en Comp.* .	5½ ———	42	*f* 43
——— Nieuwe geldleening van 1822	———	21½	a 22½

*** De WEDUWE J. ALLART, *Boekhandelaresse in 's Gravenhage*, biedt thans het Nederlandsche Publiek GRATIS aan, een uitvoerig *Prospectus*, waaruit zal, voor hetzelve, vooral in dezen tijd, hoogst belangrijk Periodiek werk, hetwelk door haar bij Inteekening zal worden uitgegeven, onder den titel: GEDENKSCHRIFTEN, *betreffende de geschiedenis en den staat van Nederlands Handel en Nationale Nijverheid, ook in vergelijking met die van andere volken.*

De beide hoofdzuilen tot instandhouding onzes Vaderlands, HANDEL en INDUSTRIE, met welker wel- of kwijnkvaren hetzelve staat of valt, zullen in dit werk achtereenvolgend, op eene doelmatige, afwisselende wijze en overeenkomstig het gewigt derzelve, met de meeste orde en naauwgezetheid, door kundige mannen worden behandeld, terwijl men verzekeren kan, dat de toegezegde medewerking van een aantal Geleerden en Zaakkundigen niet weinig ter meerdere volmaking van het werk zal bijdragen.

Tot hiertoe ontbrak het genoegzaam onze Natie alleen, aan een werk van dezen aard; het *gratis* uitgegevene *Prospectus* maakt het Publiek met de noodzakelijkheid en den hoogst gewigtigen inhoud des werks, als ook met deszelfs wijze van uitvoering, en de zeer aangenaame voorwaarden van Inteekening nader bekend. De Inteekening geschiedt, behalve bij de Uitgeefster, alomme bij de Boekhandelaren in het Koningrijk, tot den 31sten December 1824. Buiten Inteekening wordt de prijs met ¼ verhoogd.

*** De Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK op de Breedestraat te Leyden, heeft behalven eenige *Duitsche, Hollandsche en Fransche* ALMANAKKEN, ook ontvangen, ALMANAC DE GOTHA POUR 1825.

*** PUBLIEKE AANBESTEDING binnen de Stad LEYDEN, op het *Raadhuis* derzelve Stad, des Maandags den 6 December 1824, des voormiddags ten elf ure, van het bouwen eener overdekte KOORNBEURS, op de *Koornbrug*, binnen gemelde Stad, mitsgaders van het inrigten der groote Zaal in de gewezen Fustenmuur op de Haarlemmerstraat, boven het Stads Olij-Magazijn, tot een ARMEN-SCHOOL. De Bestekken liggen van heden af ter lezing bij den *Stads-Architect*, door wien ook de noodige opheldering en aanwijzingen zullen worden gegeven.

*** De Geinteresseerden in de NEGOTIATIE, onder de Zinspreuk: *EENDRACHT MAAKT MAGT*, opgerigt te Amsterdam, primo Julij 1774, worden geadverteerd, dat als nu ten gevolge der Advertentie in de maand Julij dezes jaars, van heden af bezigtig ten Kantore van KETWICH en VOOMBERGH, in de Doelenstraat, gevaceerd wordt tot betaling van het zuivere Saldo van de Geinteresseerden, compteerende op *f* 61, voor ieder Aandeel, waarop ten gevolge voorgemelde Advertentie op den eersten Julij het Kapitaal reeds is afgelost, en zulks tegens intrekking van dezelve. Worden de Houders van de nog agtergebleevene Aandeelen, (benevens de Houders van agterstallige Coupons,) tevens aan vorige Advertentie herinnerd en dienvolgens uit te gelijkertijd om *f* 561 ten Kantore voornoemd te komen ontvangen, tegen overlevering derzelve Obligatien, benevens de laatste Coupons daarbij behorende; leggende tevens de Rekening en Verantwoording van de Dissolutie dezer Negotiatie ten Kantore voornoemd, ter visie.

*** De respective Deelgenoten in de CONTRACTEN VAN OVERLEVING, onder de Zinspreuk: *De Tijd baart Rozen*, gelieven hunnen inmeldingen over de in leven en opgave der afgestorvenen Perzien in opgemelde Contracten, binnen deze lopende maand November, des Maandags, Woensdags en Vrijdags, des morgens van 10 tot 12 uren, op poene van verlies te doen, ten Kantore van den Administrateur HENRICUS REMMERS, Azn. ZOON, behuwd-Zoon van *Jacobus Laban*, in de Rooselstraat, in de *Kamerbehangsel-Fabrik*, No. 97, te Amsterdam, en daar bij voegende Onderhandsche door twee personen getekende *Attestatien de Vita*, over de in leven zijnde benoemde, zonder welke de aanmeldingen niet zullen kunnen geschieden.

*** De Ondergeteekende verwittigt, dat hij extra fraaije *Engelsche, Saxische* en *Tarnaux* MERINOSSEN bekomen heeft, als: DE ZOUD CHANGEANT, BATISTE ECRU, BAREGE, GROS D'ETE, BOURDESOIE, ZIJDE GOEDEREN, SCHAWLS en OMSLAGDOEKEN, *Brabandsche* en andere soorten van KANTEN, *Brusselsche* SCHOENEN, enz. enz. als ook eene extra fraaije partij MANTEL-LAKENS, en verdere meerdere goederen, tegen de derde Winkel van Wolle en Calicots MANUFACTUREN behoord.

Kantoor en Magazijn in den *Zijdendoorn*, Wijk VII. No. 22., te Leyden.

NB. Men vervaardigt de MANTELS ook na de laatste Mode.

*** Bij Ic. NATHANS op den Nieuwen Rijn te Leyden, zijn nog te bekomen in de Vierde Klasse der 13de *Kon. Ned.* LOTERIJ, die op HEDEN begint te trekken, Heele en Gedeeltens van LOTEN, in *Huur* en in *Koop*, alsmede voor alle Klassen door gedane koop volgens Condities, die *gratis* te bekomen zijn.

*** OPREGTERLIJK GEZAG.

Op Woensdag den 24 November 1824, des morgens ten tien ure, zal binnen de Stad Leyden, op de Hoogstraat, voor het Huis tegenwoordig bewoond *Boschhuis* gehouden worden, en het openbaar worden verkogt: Een nette, zeer precieuse en wel geconserveerde INBOEDEL, bestaande in Mahonij-Kamer- en andere Kabinetten, Secretaire, Bureau, Buffetten, Tafels in onderscheidene soorten, Stoelen, staande Horologie en Pendule, groote Spiegels en Schilderijen, mitsgaders keurige Ledikanten, als Bedden, Matrassen, Dekens, Bed- en Tafellijnen, Goederen en Kleeding, alsmede een partij Porcelein, Koper, Tin, Verlaat, Glas- en Houtwerk, en hetgene verder ten dage der Verkooping te voorschijn zal worden gebragt. Alles op Morgen-Dingsdag voor een ieder te zien.

*** Op Donderdag den 25 November 1824, zal aan het *Weeshuis Erfhuis* op de Hoogduitsche Kerkgracht te Leyden, worden gevend en verkogt: Een extra best en groot Bruinhout LEDIKANT, met prachtig Morse-behangsel, en een fijn Mahogonij-houte BEDDE-TAFELTJE, met gemak, enz. beiden net geconserveerd.

*** J. ALTHEER, te *Utrecht*, heeft gedrukt en alomme verzonden, de navolgende VERHANDELINGEN, uitgegeven door het *Utrechtsche Provinciaal Genootschap* van Kunsten en Wetenschappen:

H. VAN DEN BOSCH, waarnedingen omtrent den Sulphas Chinae, groot 8vo.		f 1 20 c.
J. H. BACKER, over de Geestdrift, groot 8vo.		— 75 —
J. VAN DER HOEVEN, over de Eind Oorzaken, (*in het Latijn*,) groot 8vo.		— 25 —
T. E. BALTZ, over de Oog-Ontsteking, in het Hoogduitsch, groot 8vo.		— 70 —
F. J. HAVER DROEZE, over de Kanker, groot 8vo.		— 70 —

Ook zijn bij bovengemelden te bekomen: *Reponse à la Critique de M. Capuron, par le Professeur A. van Solingen, Imprimé à Leerdam*, 8vo.

*** J. ALTHEER te *Utrecht*, heeft gedrukt en alomme verzonden:

J. H. PAREAU, DE MYTHICA SACRI CODICIS INTERPRETATIONE, editio altera additamento et indicibus aucta 1824, groot Octavo. 3-60 cents.

*** Bij de WED. J. ALLART, in *'s Hage*, is van de persgekomen en alomme bij de Boekhandelaren verkrijgbaar:

I. DE BIJBEL, ZENE BRON VAN GODDELIJK ONDERWIJS VOOR DEN MENSCH IN ZIJNE DAGELIJKSCHE LEVENSBETREKKINGEN, door *Vrouwe* A. OCKERSE, *Wed.* KLEYN, *eerste Deel*.

II. *Over den invloed van het Christendom op de ontwikkeling van het menschelijk gekacht*, door Prof. J. A. H. TITTMANN, uit het Hoogd. vertaald en met vele Opheldering en Aanvullingen vermeerderd, door G. J. F. CRAMER VON BAUMGARTEN, *Predikant te Middelda*.

III. G. K. GRAVE VAN HOGENDORP, *Bijdragen tot de Huishouding van den Staat in het Koningrijk der Nederlanden*, verzameld ten dienste der Staten-Generaal, 9de Deel 2de Stuk.

IV. BIJZONDERHEDEN OVER JAPAN, *Behelzende een verslag van de Huwelijksplegtigheden, Begravenissen en Feesten der Japanezen, de Gedenkschriften der laatste Japansche Twisten en andere merkwaardigheden nopens dat Rijk*, door den Heere TITSINGH, in leven Opperhoofd der Nederlandsche Factorij te *Desima* bij *Nangasaki*, uit het Engelsch, met schoone gekleurde Platen, naar Japansche Originelen, *eerste Deel*; met twee Deelen zal dit Werk compleet zijn.

V. CHRESTOMATHIA HIPPOCRATICA, edidit, atque praefatus est C. PRUYS VAN DER HOEVEN.

VI. HERMAN VAN GIESSEN EN ZIJNE LOTGENOOTEN, *of de gevolgen des Oorlogs en der Staats-omwentelingen*, door den Schrijver van DEN RING VAN GYGES WEDERGEVONDEN, *eerste Deel*, met *Platen*; dit Werk zal met twee Deelen compleet zijn.

Nog zijn onlangs bij de Uitgeefster van de pers gekomen:

1. J. CLARISSE, *Aanleiding tot huiselijke Godsdienstoefening, eerste Deel tweede Stuk*.
2. LA LAU, *Tweetal Synodale Leerredên*.
3. B. VERWEY, *Christelijk Feestboekje voor Protestantsche Christenen*.
4. H. VAN HEYNINGEN, *Bijbeloefening over het Evangelie van Lukas*, twee Deelen compleet.
5. RODRIGO DE CORTE, KONING VAN SPANJE, naar het Engelsch van SOUTHEY, in heerlijke Verzen gevolgd door Vrouwe K. W. BILDERDIJK, twee Deelen compleet.
6. C. G ONTYD, *M. D.*, *de waarde der Koepokinenting gehandhaafd tegen Dr. CAPADOSE*.
7. P. VREEDE, *Proeve over de vrijheid des Zeehandels en de waarde der Nationale Nijverheid, in verband beschouwd met de grondbeginselen eener nieuwe verlichte Staat-huishoudkunde en de gelukkige uitkomsten daar uit voortvloeijende, tot vereeniging en bloei van alle belangen*. — *Een derde Stuk* is op de pers en zal eerstdaags worden uitgegeven, behelzende, Wederleggingen, Opheldering en Bijdragen.

Te Leyden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, op de Breedestraat.

Colomarde, of om beter te zeggen de Apostolische Junta, welke alsdan het volstrekt bestuur van zaken zou hebben, hunne opvolgers benoemen.

De ontruiming van Spanje zal niet voorwaardelijk, maar stellig den eersten December eenstaande plaats hebben. Intusschen eene definitive convention tusschen Frankrijk en Spanje.

Gister ronden de 5 pCts. op 102 fr.; de Bank-Actien 1970 fr. Volgens *de Etoile* zijn de 5 pCts. heden 101 fr. 90 c., en de Bank-Actien 1967 fr. 50 c.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL den 19 November. In de zitting van de tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, welke door Hunne Excellenties de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financien is bijgewoond, heeft men zich, na het lezen en goedkeuren der notulen van de vorige zitting, bezig gehouden met de beraadslaging, van het ontwerp van wet op de Nationale Militie, welke na in dubbituingsgronden zwaar getoeters te hebben, met verlies van Ankers, Touwen en Zeilen, zwaar lekend beschadigde, 't Eiland binnengekomen, hetzelve heeft twee schuiten tot schikante bij zich, en zal in de haven van Texel gebragt worden, om te losse en te repareeren.

De Engelsche Brik *Mary*, te huis behorende te Liverpool, Kapt. A. Crookshank, met aardewerk van Hull naar Rotterdam, is den 16 November, op de buitenrheden van Texel, op Texel vervallen; de passagiers, zijnde de equipage, in de Sloep, en weinig min bestaande, als met levensgevaar, is de hoop en zijn op Texel aan land gekomen.

De zachter de Kook op Texel gestrande Smak *de Vrouw Margaretha*, Kapt. M. L. de Boer, van Lynn naar Veendam, is den 16 November zekerd verbrijzeld; van het zelve zijn weinig schoonen kennis worden.

Arrivementen: Te Genua Kapt. J. H. Bakker, van hier; te Marseille A. van den Abeele, van Antwerpen; Kapt. Labusse; en te Gibraltar de Kapt. N. N., *Caroline Henriette*; en *Carolina Kristina*, alle van Dronthem, te Bilbao J. Bartels, van Antwerpen, en Kapt. Vollemaere, van Ostende.

LEYDEN den 21 November. De op heden ontvangene berigten wegens den stand des waters, zijn nog niet zeer gunstig. Te Lutk, Vendeloo en te Grave wies het water steeds wassende. — De schuiten van den boven Rijn zijn steeds op- en afgaande. — 't Herengat bij Rijnsburg schijnt zoo een Eiland met zijn omtrek van bosch gelijk te zijn. Men ziet in den omtrek vier uren niets dan water; tusschen beide eenige dakes van huizen en toppen van bomen. Zwaar geladene schepen zeilen van daar met 38 voeten (Rhl.) water over de Kil, Ijsselstein over het veld naar de Maas. — Van Vianen tot Schoonhoven hebben de dijken bezwijken.